

Diplomová práce
PRÁVO NA OBHAJOBU
Linda Literová

Posudek oponenta práce

Slečna Linda Literová předložila diplomovou práci na téma „Právo na obhajobu“. Práce je v rozsahu 65 stran textu je rozdělena šesti kapitol a úvodu a shrnutí a je doplněna cizojazyčným resumé. Diplomantka si výslovně nevytkla v práci žádný cíl, nicméně z konstrukce úvodu práce lze dovodit, že zřejmě měla v úmyslu zpracovat právo na obhajobu jako komplexní právo, jak z pohledu LZPS tak i z pohledu podstatní právní úpravy, přičemž určitý příslib je dán i tím, že autorka zmiňuje vázanost ČR Evropskou úmluvou o lidských právech a svobodách.

Úvodní kapitola je věnována zajištění práva na obhajobu, kdy tento zvolený název ne zcela přesně vystihuje obsah kapitoly. Autorka totiž v kapitole rozebírá jednak zásady trestního řízení a následně pak zakotvení práva na obhajobu na úrovni ústavní jakož i na úrovni mezinárodní. V této souvislosti je třeba poukázat na to, že styl zvolený autorkou je více méně popisný a přísně výkladový, který však mnohdy působí velmi chaoticky, zejména tím, že autorka používá dlouhé odstavce.

Rozdělení kapitoly považuji za ne zcela šťastné, protože se autorka sama následně dostává do nesnází, když popisuje zásady trestního řízení na základě ustanovení trestního řádu, u kterých musí konstatovat, že mnohé jsou ústavně zaručeny a bude se jimi zabývat dále. Díky tomu pak autorka zdvojuje svůj výklad, což samotné práci příliš nesvědčí. Nešťastnost koncepce první kapitoly se naplno projeví v části věnované mezinárodnímu zakotvení, kdy se autorka uchýlí ke skutečně formálnímu popisu existence dvou mezinárodně-právních smluv.

Druhá kapitola je pak věnována obviněnému v trestním řízení a jeho právům na obhajobu. Logicky tato kapitola v práci na zvolené téma být musí, nicméně i zde se autorka uchýlila k popisu postupu v trestním řízení proti obviněnému, ale je třeba vytknout zásadně dvě věci. Zaprvé autorka pracuje v této kapitole s jediným zdrojem, zadruhé autorka byt' je evidentní, že se snaží do práce dát i svůj hodnotící pohled, popisuje obhajobu obviněného velmi striktně, bez jakékoliv polemiky ohledně naplnění některých práv obviněného či povinností orgánu činného v trestním řízení. Například když autorka sice rozliší věcně rozdíl mezi odmítnutím vypovídat a odmítnutím se vyjádřit, ale již se nezabývá praktickým odlišením těchto dvou úkonů.

Jako velkou chybu vidím absenci, resp. malou aplikaci rozhodnutí Ústavního soudu ČR, případně Evropského soudu pro lidská práva. Autorka sice konstatuje, že nahlížení do spisu (str. 18) je složkou práva na obhajobu, nicméně dále se již velmi obecně věnuje možnosti omezit obviněnému přístup do spisu, když zrovna tento problém bývá poměrně často řešen při praktické obhajobě klienta.

Sice je třetí kapitola věnována obhájci v trestním řízení, ale autorka se věnuje právu na volbu obhájce již v kapitole předchozí, což je jenom další ukázkou určité koncepční roztržitosti práce. V této kapitole lze polemizovat s vhodností nadpisů jednotlivých částí, vzhledem k obsahu textu, jako je například pojem obhájce, který v podstatě v následujícím textu definován není.

Kapitola na jedné straně je psána jako popis povinností obhájce při jeho činnosti, ale na druhou stranu do ní jsou vloženy hodnotící poznámky autorky, které nejsou nijak podloženy argumentačně a někdy v textu působí nepatřičně, když ne zcela zapadají do zbytku textu.

V části věnované obhájci však chybí zásadní informace o tom, jak je obhájce určován, a to jak soudem či ze strany advokátní komory. Velmi problematické vidím tvrzení, o tom, že v aplikační praxi je běžné, že není sepsána smlouva o poskytování právních služeb. Byl bych rád, aby toto tvrzení autorka během obhajoby vysvětlila, zejména pak co do následků takového kroku ve vztahu mezi advokátem a klientem. Stejně by bylo dobré, aby se autorka blíže vypořádala se svým tvrzením o tom, že plná moc bez akceptace není převzetí obhajoby, a to zejména na základě existující judikatury.

Čtvrtou kapitolu věnuje autorka postavení obhájce v jednotlivých fázích trestního řízení, kdy však z textu dané kapitoly je spíše zřejmé, že se týká více řízení samotného či spíše realizací obhajoby v jednotlivých fázích trestního řízení. Opět se zde projevují již popsané nedostatky práce, jako je špatná práce s prameny, minimální práce s judikaturou a nekoncepčnost struktury této kapitoly.

Poslední kapitola je věnována srovnání s právní úpravou ve Spolkové republice Německo. U této kapitoly je nápadné na první pohled to, že je zpracována z českých pramenů, což považuji za nedostatek. Díky tomu je kapitola jenom jakýmsi soupisem informací ohledně německé právní úpravy a působí jako by do práce byla vložena proto, že vhodnější cizí právní úpravu zmínit.

Předložená práce slečny Lindy Literové je prací srozumitelnou a diplomantka má mezery při práci s vědeckými prameny, a je velkou škodou a nedostatkem, že diplomantka nevyužila vůbec cizojazyčnou literaturu. Dále považuji za nedostatečnou práci s judikaturou českou a zcela chybějící judikaturu ESLP. Předloženou práci považuji z hlediska práce s prameny, za práci sice akceptovatelnou, ale na hranici akceptovatelnosti. Dle ověření systémem pro odhalování plagiátů THESES.CZ vykazuje práce 0% shodu s jinou prací.

Nicméně diplomová práce slečny Lindy Literové splňuje požadavky kladené na vědeckou práci a proto ji **doporučuji** k obhajobě. Zároveň bych rád, aby se diplomantka v rámci své obhajoby vyjádřila svůj názor na povinnosti obhájce v řízení proti uprchlému, zejména co do povinnosti podávat opravné prostředky proti rozhodnutím, které advokát považuje za věcně správné. V případě úspěšné obhajoby navrhuji, aby byla práce klasifikována stupněm **dobře**.

V Plzni dne 29. dubna 2011

JUDr. Tomáš Pezl